

Παιδεία και κοινωνική εμπειρία

Δρ Μάνος Δανέζης
Επίκουρος Καθηγητής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Όπως θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε σήμερα δεχόμαστε πλέον την Εκπαίδευση σαν ένα όργανο που θα επιτρέψει στο μαθητή να αποκτήσει την απαιτούμενη εμπειρία που θα τον βοηθήσει να ενταχθεί χωρίς πρόβλημα στο κοινωνικό σύνολο και να συνεργαστεί για το καλό όλων.

Είναι όμως αδιανόητο να πιστεύουμε ότι αυτή η εμπειρία να αποκτηθεί μόνο μέσω θεωρητικών γνώσεων, μέσα στους 4 τοίχους του σχολείου, αποκομμένη από τους χώρους δουλειάς της κοινότητας.

Είναι ξεπερασμένη πια η ιδέα της από έδρας διδασκαλίας και του παντογνώστη δάσκαλου. Αυτή αντικαταστάθηκε πλέον από την ιδέα του δάσκαλου οδηγητή που κατευθύνει απλά και συμβουλεύει το μαθητή στην αναζήτηση των πηγών μάθησης.

Με βάση τα προηγούμενα προτείνουμε:

1. Ανοιγμα του σχολείου στους ειδικούς της περιοχής.

Σε κάθε μάθημα θα πρέπει να διατίθεται ένας αριθμός ωρών κατά τη διάρκεια των οποίων, κάποιοι ειδικοί, έξω από το καθηγητικό προσωπικό του σχολείου, θα δίνουν διαλέξεις.

Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να βοηθηθεί από τους Δήμους που θα πρέπει να συγκροτήσουν κατά τόπους ομάδες εθελοντών επιμορφωτών, που θα διατίθενται για το σκοπό αυτό.

Με τον τρόπο αυτό ο μαθητής θα αποκτά ένα πλούτο πρωτογενούς γνώσης μέσα από την επαφή του με επιστήμονες ή τεχνικούς εξειδικευμένων γνώσεων και θα βοηθηθεί ο επαγγελματικός του προσανατολισμός.

2. Καθιέρωση κατά τη διάρκεια των διακοπών των κατασκηνώσεων ειδικότητας.

Θα πρέπει να συγκροτηθούν άμεσα κατασκηνώσεις ειδικότητας, στελεχωμένες με το κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό και υποδομή, όπου τα παιδιά θα μπορούν συγχρόνως με τις διακοπές τους, να ασχολούνται με θέματα των ενδιαφερόντων τους (Η/Υ, Βιολογία, Χημεία, Οικολογία, Αστρονομία-Διάστημα κλπ)

3. Σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός

Για να μπορέσουν οι μαθητές να προσανατολιστούν επαγγελματικά μετά το πέρας των Λυκειακών σπουδών, θα πρέπει επιτέλους να εφαρμοστεί ένα σοβαρό και συνεπές σύστημα σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού. Χωρίς ένα τέτοιο σύστημα στην λογική των υποψηφίων για τα ΑΕΙ θα συνεχίσει να πρυτανεύει το «ας μπούμε σε μια σχολή κι ότι θέλει ας είναι».

Μια τέτοια λογική όμως, δημιουργεί μια στρατιά αδιάφορων φοιτητών, που υποβαθμίζουν το επίπεδο των Πανεπιστημιακών Σπουδών, και στη συνέχεια δημιουργούν στρατιές μέτριων έως κακών επιστημόνων, που αναζητούν απλά την όποια επαγγελματική τους αποκατάσταση μέσω μιας «σίγουρης θέσης στο Δημόσιο».

Με βάση τα προηγούμενα προτείνουμε:

1. Τη συνέχιση και αναβάθμιση της λειτουργίας του μαθήματος του επαγγελματικού προσανατολισμού.

2. Το διορισμό σε κάθε σχολείο αριθμού ειδικών επιστημόνων οι οποίοι θα έχουν σαν αποστολή τους τη διερεύνηση των δυνατοτήτων, των κλίσεων, των δεξιοτήτων και των πιθανών ταλέντων των παιδιών.

3. Την ενεργοποίηση κατά Νομαρχία των Κέντρων Συντονισμού του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού τα οποία έχουν θεσμοθετηθεί αλλά δεν λειτουργούν ακόμα.

3. Εισαγωγή της πληροφορικής στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Όπως όλοι ίσως συμφωνούμε είναι αναγκαία η ουσιαστική εισαγωγή της Πληροφορικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, πλην όμως είναι τεράστιο το κόστος της αγοράς, αλλά και της ανανέωσης της υλικοτεχνικής υποδομής προκειμένου κάθε σχολείο να γίνει αυτόνομο ως προς την πλήρη και ουσιαστική εκπαίδευση των μαθητών του.

Εξ' άλλου είναι αναγκαίο να μην επαναληφθούν τα εκπαιδευτικά σφάλματα του παρελθόντος. Είναι πλέον σαφές ότι τίποτα νέο δεν διδάσκεται με απαρχαιωμένες παιδαγωγικές μεθόδους. Η Πληροφορική δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει ένα καινούργιο δευτερεύον μάθημα, μέσα στα τόσα άλλα που απλώς υπάρχουν για να υπάρχουν. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε οι παλαιότεροι πόσοι από τους μαθητές που υποτίθεται ότι διδασκόμαστε Γαλλικά επί 6 χρόνια στο Γυμνάσιο, μπορούσαμε χωρίς άλλη βοήθεια να αρθρώσουμε μερικές γαλλικές λέξεις μετά 6 χρόνια γαλλικών σπουδών!! Η νέα αυτή επιστήμη για λόγους ουσιαστικής μάθησης και αφομοίωσης, πρέπει να εισαχθεί υπό μορφή σεμιναρίων όσης διάρκειας απαιτείται. Επί πλέον θα πρέπει να εξασφαλιστεί ένα μίνιμουμ εξάσκησης-συντήρησης της δεξιότητας.

Αυτό όμως που θα πρέπει να γίνει κατανοητό είναι ότι η εισαγωγή της Πληροφορικής στα σχολεία δεν αποτελεί έναν ακόμα τρόπο κάλυψης της ανεργίας κάποιων επιστημονικών ειδικοτήτων. Η εκπαίδευση στους υπολογιστές είναι μιας ζωτικής σημασίας εθνική επιλογή και για το λόγο αυτό, ο αριθμός των θέσεων εργασίας, το είδος της εργασιακής σχέσης των εκπαιδευτών, καθώς και το διοικητικό καθεστώς, πρέπει να καθορίζονται με μόνο γνώμονα την υποχρέωση του κράτους να προσφέρει μιαν άριστη εκπαίδευση στους μαθητές και μόνο από αυτήν.

Με βάση τα προηγούμενα προτείνουμε:

Την ίδρυση, σε κάθε Εκπαιδευτική Περιφέρεια, Κέντρων Πληροφορικής, στελεχωμένων με εξειδικευμένο προσωπικό και εξοπλισμένων με την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή.

Τα κέντρα αυτά εκτός των εκπαιδευτικών τους καθηκόντων θα έχουν την ευθύνη, σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς, της ανάληψης επιμορφωτικών πρωτοβουλιών σε θέματα νέων τεχνολογιών και παραγωγής και θα απευθύνονται πάντα σε μαθητές της Δημόσιας εκπαίδευσης. Η πρόταση αυτή μειώνει το κόστος της απαιτούμενης υλικοτεχνικής υποδομής εφ' όσον με το κόστος υποδομής δύο άρτια εξοπλισμένων σχολείων, θα εκπαιδευτούν μαθητές μιας ολόκληρης περιοχής, και συγχρόνως αυξάνει το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Όπως είναι φανερό η πρόταση αυτή θα βρει αντίθετους, το κύκλωμα εμπορίας και διάθεσης Η/Υ, κάποιους συνδικαλιστικούς φορείς που ενδιαφέρονται απλά και μόνο για τη μείωση της ανεργίας των καθηγητών κάποιων ειδικοτήτων, τα ιδιωτικά συμφέροντα εκπαίδευσης στους Η/Υ κ.ά.